

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Banská Bystrica

Správa o výsledku kontroly výkonu správy dane za ubytovanie, hospodárnosť, efektívnosť a účelovosť použitia výnosu tejto dane v Obci Sklené Teplice

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť, či mestá (obce) stanovili podrobnosti k výkonu správy dane za ubytovanie vo všeobecne záväznom nariadení v súlade so zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. Preveriť, ako daň za ubytovanie bola spravovaná a ako bol použitý príjem z tejto dane.

Predmetom kontrolnej akcie bola: účinnosť vnútorného kontrolného systému, analýza platiteľov dane, ktorí poskytovali odplatné prechodné ubytovanie, kontrola výkonu správy dane za ubytovanie, kontrola efektívnosti a účinnosti výberu dane za ubytovanie, kontrola použitia príjmov z dane za ubytovanie.

Kontrola bola vykonaná v šiestich kúpeľných miestach SR, a to v Meste Dudince, Meste Sliač, Obci Brusno, Obci Číž, Obci Kováčová a Obci Sklené Teplice za obdobie rokov 2008 a 2009.

Peňažné údaje v správe protokole sú uvedené v peňažnej mene euro. V roku 2008 bola peňažná mena v slovenských korunách prepočítaná na euro v konverznom kurze 1 euro = 30,1260 Sk.

Počas výkonu kontroly v Obci Sklené Teplice, 966 03 Sklené Teplice 161 (ďalej len „obec“) bolo zistené:

1. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Kontrolou prístupu manažmentu obce v rámci vnútorného kontrolného prostredia bolo zistené, že pri niektorých nariadeniach ako napr. Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, Štatút obce, Organizačný poriadok nebol dodržaný najmenej 15 dňový termín medzi dňom schválenia nariadenia v Obecnom zastupiteľstve (ďalej len „ObZ“) a dňom jeho účinnosti, čím došlo k porušeniu zákona o obecnom zriadení. Zároveň nebola v súlade s citovaným zákonom dodržaná podmienka platnosti nariadenia, pretože nariadenie sa vyhlasuje vyvesením na úradnej tabuli v obci.

Poverení vedúci zamestnanci obce vykonávali predbežnú finančnú kontrolu účtovných dokladov pred pripravovanou finančnou operáciou. Finančná operácia bola realizovaná až po schválení a podpísaní účtovných dokladov starostom obce.

Priebežnú finančnú kontrolu vykonávali vedúci zamestnanci obce z vykonaných finančných operácií, ktoré boli vybrané ku kontrole starostom.

V roku 2008 vykonal hlavný kontrolór osem a v roku 2009 deväť následných finančných kontrol. Kontroly boli ukončené záznamom. Z predložených záznamov vyplynulo, že nebola vykonaná kontrola príjmu dane za ubytovanie (ďalej len „DZU“).

Pri oboch plánoch kontrolnej činnosti kontrolóra obce za rok 2008 a 2009, nebola dodržaná podmienka 6 mesačného predkladania návrhu plánu kontrolnej činnosti ObZ, čím nebolo postupované podľa zákona o obecnom zriadení.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Banská Bystrica

Zo zistených skutočností v dodržiavaní postupov pri výkone predbežnej, priebežnej finančnej a následnej finančnej kontroly možno považovať vnútorný kontrolný systém za účinný.

Na základe výkonu predbežnej a priebežnej finančnej kontroly, s prihliadnutím na to, že obec pri niektorých nariadeniach nemala dodržaný stanovený termín medzi dňom schválenia v ObZ a dňom účinnosti a nevykonala kontrolu plnenia príjmu DZU možno spoľahlivosť vnútorného kontrolného systému považovať za dobrý (druhý stupeň spoľahlivosti).

2. Analýza platiteľov dane, ktorí poskytovali odplatné prechodné ubytovanie

V roku 2008 vznikla daňová povinnosť 22 a v roku 2009 16 poskytovateľom ubytovania. Celoročné ubytovanie poskytovalo celkom 10 subjektov, ostatní prevádzkovatelia ubytovacích zariadení ponúkali svoje služby sezónne, prevažne v letnej turistickej sezóne.

Pri kontrole predkladania výkazu vzniku daňovej povinnosti obci boli zistené porušenia VZN o miestnych daniach v prípade:

- právnickej osoby, ktorá predkladala obci výkazy iba raz ročne za všetky štvrťroky v termíne do 15. januára nasledujúceho roka,
- dvoch fyzických osôb, ktoré doručovali štvrťročné výkazy po stanovenom termíne,
- fyzickej osoby, ktorá nepredkladala na predpísanom tlačive negatívne výkazy o vzniku daňovej povinnosti v prípade, keď nemala žiadnych ubytovaných vo vykazovanom období.

Pri siedmych poskytovateľoch ubytovania obec nevyznačila dátum doručenia výkazu a preto nebolo možné zistiť dodržanie stanoveného termínu predkladania výkazu.

Najväčší poskytovateľ ubytovania a zároveň aj platiteľ DZU v roku 2008 odviedol DZU v sume 26 508,16 eur, čo predstavovalo 93,43 % celkových odvedených DZU a v roku 2009 to bolo 22 457,74 eur, čo bolo 95,27 % celkových odvedených DZU.

Obec neevidovala ubytovacie zariadenia, ktoré by poskytovalo ubytovanie výlučne osobám oslobodeným od platenia DZU.

3. Kontrola výkonu správy dane za ubytovanie

Príjem obce na príjmovej podpoložke rozpočtovej klasifikácie 133006 - Dane za ubytovanie (ďalej len „podpoložka 133006“) bol v roku 2008 v sume 28 373,19 eur a v roku 2009 v sume 23 571,60 eur.

Obec nemala zavedenú evidenciu jednotlivých platiteľov DZU, čím nepostupovala podľa zákona o správe daní a poplatkov.

Pri vybraných platiteľoch DZU bolo zistené, že v knihe ubytovaných nebola zaevidovaná samostatne každá fyzická osoba, ktorej bolo poskytnuté odplatné prechodné ubytovanie. Pri evidovanej fyzickej osobe bol v poznámke uvedený len počet osôb patriacich k tejto osobe. Okrem toho pri zaevidovanej osobe v knihe ubytovaných, nebol v poznámke

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Banská Bystrica

uvedený počet prenocovaní. V uvedených prípadoch nebol postup v súlade so zákonom o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR.

V niektorých prípadoch kontrovaní platitelia DZU nedodrжали termíny odvodu DZU, čím nebolo postupované podľa VZN o miestnych daniach.

Obec vykonávala na základe živnostenského oprávnenia podnikateľskú činnosť najmä v oblasti dopravy osôb a nákladov, stavebných a zemných prác, prevádzky kúpaliska, ubytovania v turistickej ubytovni Slovan. O skutočnostiach súvisiacich s podnikateľskou činnosťou obec účtovala oddelene od hlavnej činnosti, na samostatných účtoch. V kontrolovanom období bol dosiahnutý kladný výsledok hospodárenia a náklady na podnikateľskú činnosť boli kryté jej výnosmi. Zisk bol po zdanení doplnkovým zdrojom financovania obce.

V rámci podnikateľskej činnosti obce boli poskytované aj ubytovacie služby v turistickej ubytovni Slovan. Tržby z poskytovania ubytovacích služieb dosiahli v roku 2008 sumu 18 864,03 eur, čo bolo 28,03% z celkových výnosov podnikateľskej činnosti obce a v roku 2009 dosiahli sumu 40 206,20 eur, čo bolo 34,94 % z celkových výnosov podnikateľskej činnosti obce.

4. Kontrola miery efektívnosti a účinnosti správy dane za ubytovanie a jej použitia

Cieľom kontroly výkonnosti bolo porovnať v rámci kontrolovaných miest a obcí so štatútom kúpeľných miest dosahovanú efektívnosť a účinnosť výberu DZU a použitia výnosu z nej na účely propagácie, reklamy a inzercie kúpeľného miesta.

Na zber a analýzu údajov boli použité doklady a dokumenty z kontroly súladu a finančnej kontroly a cielené rozhovory.

Pre túto kontrolu boli stanovené tri typy kritérií:

1. časové kritérium – vybrané ukazovatele za roky 2008 a 2009 týkajúce sa predmetu kontroly, podpoložky rozpočtovej klasifikácie 133006 a 637003 Propagácia, reklama a inzercia,
2. kritérium dané zákonom – zistená prax uvedená v odsekoch 2 a 3 tejto správy (spolu 6 zákonov, 2 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a vlastné VZN),
3. vnútorné kontrolné prostredie a kontrolné procesy – zistená prax uvedená v časti 1 správy.

Efektívnosť je definovaná ako maximalizovanie výsledkov činností vo vzťahu k disponibilným verejným prostriedkom. V tomto prípade bola miera efektívnosti posudzovaná vyhodnotením zistenej praxe vo vzťahu k dodržiavaniu kritérií daných zákonom.

Účinnosť je definovaná vzťahom medzi plánovaným výsledkom činností a skutočným výsledkom činností vzhľadom na použité verejné prostriedky. Miera účinnosti bola posudzovaná vyhodnotením dosiahnutých výsledkov a zistenej praxe pri správe DZU.

Použitie DZU bolo vyhodnocované len vo vzťahu výdavkov vedených na podpoložke 637003 Propagácia, reklama a inzercia (údaj z Výkazu Fin 1-04). Jedná sa o výrazné zjednodušenie pohľadu na použitie dane za ubytovanie, detailné skúmanie použitia tejto dane by presahovalo ciele tejto kontroly.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Banská Bystrica

Spracované podklady sú vyjadrené vo forme tabuliek č. 1 a č. 2 a grafov č. 1 a č. 2, ktoré sú zdrojom vzájomného porovnania vo vzťahu k efektívnosti a účinnosti správy DZU a jej použitia a boli uvedené v doteraz zverejnených správach Dudince a Sliač.

Počet poskytovateľov ubytovania v kúpeľných miestach bol od 2 do 43, často sa vyskytovali sezónni poskytovatelia ubytovania, resp. poskytovatelia s nízkym počtom lôžok. Pre získanie porovnateľných údajov vo všetkých kontrolovaných subjektoch, bol urobený výber poskytovateľov ubytovania s počtom lôžok 10 a viac.

Z uvedeného grafu vidieť, že vybraná vzorka poskytovateľov ubytovania predstavovala v jednotlivých kúpeľných miestach (okrem obce Číž a Kováčová) 50 a viac percent. V porovnaní výberu DZU, tento od vybraných poskytovateľov predstavoval 92 a viac percent. Takýto výber dane možno považovať za efektívny a účinný. Aj keď výber DZU v kontrolovanom období bol hodnotený ako efektívny a účinný, na základe kontrolných zistení je potrebné konštatovať, že niektoré postupy pri správe DZU neboli vykonávané správne, a tiež, že niektoré vykonávané postupy neboli správne.

Pre kritérium dané zákonom boli vybrané zákony, ktoré definovali a upravovali kontrolovanú oblasť. Išlo o nasledovné všeobecne záväzné právne predpisy: zákon o účtovníctve (1), zákon o obecnom zriadení (2), zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku (3), zákon o správe daní a poplatkov (3), zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy (4), zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (4), zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite (5), živnostenský zákon (6), zákon o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR (6).

Vybrané činnosti boli pre ďalšie zovšeobecnenie ohodnotené za rok 2008 a 2009:

- plusovými bodmi, ak obec mala vlastného hlavného kontrolóra, za percentuálny podiel použitia DZU na propagáciu, reklamu a inzerciu, ak si plánovala a resp. aj vykonala kontrolu DZU, vedenie evidencie správy DZU s využitím informačných technológií,
- mínusovými bodmi, za každé porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu, za každé formulované odporúčanie na zlepšenie stavu, za ručné vedenie evidencie správy dane, ak nebola plánovaná ani vykonaná kontrola DZU,
- nulou, ak náklady na propagáciu, reklamu a inzerciu kúpeľného miesta predstavovali 0 %.

Z podkladových tabuliek a grafov je možno čerpať príklady pre použitie dobrej praxe, alebo príklady na vyvarovanie sa použitia zlej praxe v kontrolovannej oblasti.

Vyjadrené hodnoty v tabuľke ukazujú dosahovanú úroveň, zároveň aj mieru rezerv v správe DZU vrátane použitia výnosu z nej na účely propagácie, reklamy a inzercie kúpeľného miesta, ako aj naznačenie rezerv v efektívnosti a účinnosti uvedenej problematiky.

Návrh odporúčaní na riešenie zistených nedostatkov:

- viesť v obci evidenciu platiteľov DZU,

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Expozitúra Banská Bystrica

- plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra zamerať aj na kontrolu poskytovateľov ubytovania z hľadiska evidencie ubytovaných, prehľadnosti vykazovania počtu prenocovaní a dodržiavania termínov predkladania výkazu o vzniku daňovej povinnosti,
- prehodnotiť výšku výdavkov na propagáciu obce.

Na základe výsledkov kontroly výkonnosti NKÚ SR odporúča prebrať prvky dobrej praxe uplatňovanej u iných správcov dane za ubytovanie do vlastných postupov jej správy.